

Насоки на Общността за държавна помощ за опазването на околната среда (2001/С 37/03)

А. УВОД

1. През 1994 г. Комисията прие Насоките на Общността за държавна помощ за опазването на околната среда (1), които престанаха да действуват на 31 декември 1999г. В съответствие с точка 4.3 от Насоките, през 1996 г. Комисията предприе преглед на извършеното и заключи, че поправки във формулировката на Насоките не се налагат. На 22 декември 1999 г. бе решено действието на Насоките да се продължи до 30 юни 2000(2). На 28 юни 2000 г. Комисията реши да продължи валидността на този документ до 31 декември 2000(3).
2. Тъй като Насоките бяха приети през 1994 г., мерките за опазване на околната среда се изработваха по инициатива на държавите-членки, на Общността, и на световно равнище, особено след приемането на Протокола от Киото. В държавите-членки държавна помощ се отпуска предимно за енергийния сектор, често под необичайни до неотдавна форми, например намаляване или освобождаване от данъци. Все повече стават и новите форми на оперативна помощ. Ето защо Комисията трябва да приеме нови Насоки, които да запознаят държавите-членки и предприятията с критериите, по които тя ще решава дали мерките за помощ, планирани от държавите-членки, са съвместими с общия пазар.
3. Според член 6 от Договора за ЕО, целите на политиката по околна среда трябва да фигурират в политиката на Комисията за контрол над помощта за екологичния сектор, особено като се има пред вид необходимостта да се насърчава устойчиво развитие. В съответствие с това политиката на конкуренция и политика не се изключват взаимно, но изискванията на политиката по опазване на околната среда трябва да бъдат включени в дефиницията и в прилагането на политиката в областта на конкуренцията, особено с цел да се насърчи устойчивото развитие (4).
4. Предвид дългосрочните екологичните изисквания обаче не бива да се очаква всички помощи да бъдат разрешени. Трябва да се помисли как помощта може да повлияе на устойчивото развитие и как напълно да се приложи принципът “замърсителят плаща”. Някои форми на помощ без съмнение отговарят на тези критерии, особено когато създават възможност опазването на околната среда да се осъществи на високо равнище, без да нарушава принципа на вътрешно поемане на разходите. Други форми на помощ обаче, освен че могат да се отразят неблагоприятно върху търговията между държавите-членки и върху конкуренцията, могат и да нарушат принципа “замърсителят плаща” и да затруднят задълбочаването на процеса на устойчиво развитие. Така може да стане например в случаите, в които помощта е предназначена просто да улесни спазването на новите задължителни стандарти на Общността.
5. Поради това подходът на Комисията в настоящите Насоки цели да определи дали, и при какви условия държавната помощ може да се смята необходима за опазването на околната среда и на устойчивото развитие, без да влияе непропорционално върху конкуренцията и икономическия растеж. Такъв анализ може да се направи в контекста на уроците, които могат да се извлекат от прилагането на Насоките от 1994 г. и в светлината на промените в политиката по опазването на околната среда, станали оттогава до днес.

Б. ДЕФИНИЦИИ И ОБХВАТ

6. Концепцията “опазване на околната среда”: за целите на настоящите Насоки, Комисията ще приеме, че “опазване на околната среда” означава всяко действие, предприето, за да се намали или да предотврати нанасянето на щети върху окръжаващата ни физическа среда или естествени ресурси, или да насърчи ефикасното използване на тези ресурси.

Комисията третира мерките за спестяване на енергията и използването на възобновяеми енергийни източници като на мерки за опазване на околната среда. Енергоспестяващите мерки трябва да се разбират между другото и като действие, което дава възможност на компаниите да намалят обема на употребената в производствения цикъл енергия. Тук не влизат проектирането и производството на машини или транспортни средства, работещи с по-малко естествени ресурси, нито действията, предприети във фабрики или други производствени звена с цел да се подобрят безопасността или хигиената, които са важни и в някои случаи могат да бъдат подкрепени с държавна помощ, но не са предмет на настоящите Насоки.

Концепцията за “вътрешно поемане на разходите”: в настоящите Насоки това означава, че всички разходи по опазването на околната среда трябва да бъдат включени в производствените разходи на предприятията.

Принципът “замърсителят плаща” означава, че замърсителят, причинил замърсяването, трябва да заплати цената на мерките за борба със замърсяването.

“Замърсител” е, който пряко или непряко уврежда околната среда или създава условия, водещи до увреждането ѝ (5).

“Цените отразяват разходите”: според този принцип цените на стоките или услугите трябва да включват външните разходи, свързвани с отрицателния ефект на производството и пласмента върху околната среда.

“Стандарт на Общността”: задължителен стандарт на Общността, определящ равнището, което трябва да се постигне в опазването на околната среда и задължението, произтичащо от законодателството на Общността, да се използват най-добрите налични технологии (6), които не водят до прекомерни разходи.

“Възобновяеми енергийни източници”: възобновяеми енергийни източници от неизкопаем произход, например енергията от вятъра, слънцето, геотермалната енергия, енергията на вълните, прилива, водноелектрическите централи с капацитет под 10 MW и биомасите, при което понятието “биомаса” се определя като продуктите на земеделието и горите, зелената маса отпадъци от земеделието, горите и хранителната промишленост, както и необработените дървесни и коркови отпадъци (7).

“Електрическа енергия, произвеждана от възобновяеми енергийни източници” е електрическата енергия от централа, използваща само възобновяеми енергийни източници, както и частта от електроенергията, произвеждана в централи,

използващи комбинация от възобновяеми енергийни източници и традиционни енергийни източници, особено аварийни (8).

“Екологичен данък”: “Една възможна причина налогът да се смята за екологично обоснован, е че данъчно облагаемата основа на налога се отразява доказано неблагоприятно върху околната среда. Налогът може да се смята за екологичен и тогава, когато има недоказано, но очевидно положително влияние върху околната среда /.../. В общи линии, държавите-членки сами решават да покажат изчисления екологичен ефект на налога /.../ (9).

7. Обхват: настоящите Насоки се отнасят до помощта (10), предназначена за опазването на околната среда във всички сектори, обхванати от Договора за ЕО, включително онези, които се подчиняват на конкретните правила на Общността за държавната помощ (стоманодобивна промишленост (11), корабостроене, моторни превозни средства, синтетични влакна, транспорт и рибна промишленост). Изключение се прави за онези области, които попадат под Насоките на Общността за държавна помощ за селското стопанство (12). Тези Насоки засягат рибарството и аквакултурите, без да нарушава прилагането на Регламента на Съвета (ЕС№ 2792/99 от 17 декември 1999 г.), очертаващи в подробности правилата и споразуменията по структурната помощ на Комисията в отрасъл рибарство (13) и в Насоките за разглеждане на държавната помощ в рибовъдството и аквакултурите култури (14). Държавната помощ за научноизследователската и развойната дейност се подчинява на правилата, очертани от Рамката на Общността за държавната помощ за научноизследователската и развойна дейност (15). Освен това Комисията е на мнение, че характеристиките на помощта за екологично обучение не оправдават третирането на тази помощ като самостоятелна единица и поради това ще я проучва в съответствие с условията на Разпоредбите на Комисията (ЕС)№ 68/2001 от 12 януари 2001 г. по прилагането на Членове 87 и 88 от Договора за ЕО за помощ за обучение (16).

По силата на Член 3 от Решение на Комисията №2496/96 ECSC от 18 декември 1996 г., регламентиращо правилата на Общността в стоманодобивната промишленост, помощта за опазване на околната среда в стоманодобива ще продължи да се анализира в съответствие с Насоките на Общността за държавната помощ за околна среда, публикувани в Официалния вестник С 72 от 10 март 1994 г., до изтичането на ECSC договора.

Тези Насоки не се отнасят до невъзстановяемите разходи, с които ще се занимаем отделно(18). Комисията би искала да посочи, че по силата на Регламент на Комисията ЕС№ 69/2001 от 12 януари 2001 г. по приложението на Членове 87 и 88 от Договора за ЕО към помощта *de minimis* (19), помощ която не надхвърля 100,000 евро, отпусната на предприятие за период от три години, не попада в обхвата на член 87. Този регламент обаче не се отнася до земеделието, рибовъдството, транспорта или секторите, обхванати от ECSC договора.

В. ПОЛИТИКА ЗА КОНТРОЛ НА ДЪРЖАВНАТА ПОМОЩ И ЕКОЛОГИЧНАТА ПОЛИТИКА

8. През седемдесетте и осемдесетте години на двадесети век екологичната политика на Общността се промени значително. Ударението падна върху стандартите, предназначени да отразят главните проблеми на екологичната политика.

9. Петата програма за екологични действия, озаглавена “Към устойчивост” и приета през 1988(20), се отклонява малко от този подход. В нея ударението е поставено върху необходимостта да се води дългосрочна политика, целяща да се насърчава устойчивото развитие. Целта трябва трайно да хармонизира развитието на европейската икономика с необходимостта от опазване на околната среда. Предприеманите от Общността мерки вече не трябва да бъдат само следствие за екологичните проблеми; както изрично подчертава Член 6 от Договора за ЕО, изменен чрез Договора от Амстердам, изискванията за екологична защита трябва да се включат в дефиницията и прилагането на всички политики и мерки на Общността, и трябва да доведат до активно участие на социо-икономическите оператори.

10. Член 174 от Договора дава също възможност политиката на Общността да се базира върху принципа “замърсителят плаща”. Предприятията трябва да поемат разходите по опазването на околната среда точно, както поемат и останалите си производствени разходи. За да се прилага тази политика, Общността ще трябва да прибегне до поредица от инструменти: разпоредби и в частност приемане на стандарти, както и доброволни споразумения или икономически инструменти.

11. През 1996 г. Комисията състави доклад върху напредъка в осъществяването на петата програма за действие в областта на околната среда. В доклада се подчертава, че цялостната стратегия и цели на програмата все още важат. Няма съмнение, че напредък по включването на аспектите на околната среда и устойчивостта в другите политики на Общността е постигнат. Това, което още не е постигнато обаче, е същинската промяна в отношението на всички заинтересовани страни: хората, които изработват политиката, предприятията и обществеността. Важно е да се развие концепцията за споделената екологична отговорност и проблемите да са ясни на обществеността.

12. През 1999 г. Комисията прие глобална оценка на петата програма за действие. В оценката се отбелязва че, макар програмата да е създала обществено съзнание у собственици, граждани и политици в другите сектори и ги е насочила към активна работа за изпълнение на целите на опазването на околната среда, по-малко е постигнато за промяна на икономическите тенденции и начини на поведение, които нанасят вреди на околната среда.

13. Както също се отбелязва в оценката, “все по-ясно става, че щетите, нанесени на околната среда, се заплащат от цялото общество и че обратното, мерките за защита на природата могат да донесат облаги под формата на икономически растеж, заетост на работната ръка, конкурентноспособност” и че “резултатното прилагане на принципа “замърсителят плаща” и вътрешното поемане на всички разходи по опазването на околната среда от причинителите на щетите си остава изключително важен процес(21).

14. Политиката на Комисията за контрол над държавната помощ за екологични цели следователно трябва да изпълни две изисквания:

а) да осигури конкурентноспособно функциониране на пазарите, същевременно насърчавайки окончателното оформяне на Общия пазар, и засилена конкурентноспособност във предприятията;

б) да гарантира включването за екологичните изисквания в дефиницията и в прилагането на политиката на конкуренция, особено в помощ на устойчивото развитие. Комисията е на мнение, че вътрешното поемане на разходите е приоритетна цел, която може да се осъществи по различни начини, включително чрез инструменти, основаващи се на пазарните закони, или върху регулаторен подход, като това са най-резултатните методи за постигане на гореспоменатите цели.

15. Вътрешното поемане на разходите гарантира, че цените отразяват точно разходите, доколкото икономическите оператори разпределят финансовите си ресурси въз основа на цените на стоките и услугите, които искат да купят. Докладът по напредъка в изпълнението на петата програма посочва, че тази цел не е била постигната, поради това че цените не отразяват екологичните разходи. Това на свой ред затруднява създаването на обществено съзнание за съществуването на проблема и насърчава пре-експлоатирането на природните ресурси.

16. Задължението цените да отразяват разходите на всички етапи от икономическия процес е най-добрият начин да се даде на всички страни представа колко струва опазването на околната среда. Освен че може да повлияе зле върху търговията и конкуренцията, държавната помощ общо взето подкопава тази цел, тъй като позволява на някои предприятия да намаляват разходите изкуствено и да не съобщават на потребителите същинските екологични разходи. Ето защо в крайна сметка някои форми на държавна помощ противоречат на целите на устойчивото развитие.

17. Насоките на Общността по държавната помощ, приети от Комисията през 1994 г. са неделима част от тази политика на Общността. Общо взето, принципът “замърсителят плаща” и необходимостта предприятията сами да поемат разходите, свързани с опазването на околната среда, сякаш говорят са в противоречие с предоставянето на държавна помощ.

18. Независимо от това, в Насоките се посочва, че:

а) при дадени конкретни обстоятелства, при които още не е възможно всички разходи да бъдат поети от предприятията, държавната помощ може да предложи временен изход, насърчавайки предприятията да се приспособяват към стандартите;

б) помощта може да действа и като стимул за предприятията да подобрят стандартите си или да направят нови инвестиции, за да намалят замърсяването, причинено от техните заводи.

19. В приетите през 1994 г. Насоки на Общността, Комисията застъпва становището, че в отделни случаи все още не е възможно пълно вътрешно поемане на разходите и

поради това помощта е необходима като временно решение. Въпреки това след 1994 г. са отбелязани следните промени:

- а) след приемането на петата програма за действие в областта на околната среда, която вече се основава върху принципа “замърсителят плаща” и върху вътрешното поемане на разходите, предприятията са разполагали със седемгодишен период, в който да се пригледят към постепенното прилагане на принципа;
- б) докладът на Комисията от 1996 г. върху осъществяването на петата програма за действие и оценката от 1999 г. подчертават необходимостта да се предвиди вътрешното поемане на разходите и да се използват пазарни инструменти, за да се постигне съществен напредък в опазването на околната среда;
- в) използването на пазарни инструменти и правилното ценообразуване се препоръчват и от Протокола за промените в климата от Киото.

20. Ето защо становището на Комисията е, че помощта не бива повече да бъде използвана като компенсация за липсата на вътрешно поемане на разходите. Ако екологичните изисквания се вземат пред вид на дългосрочна основа, цените трябва точно да отразяват разходите по опазването на околната среда, а самите тези разходи трябва да бъдат напълно вътрешно покрити. Следователно Комисията е на мнение, че ако инвестициите се планират само, за да позволят на компаниите да се съобразяват с новите или вече съществуващите технически стандарти на Общността, предоставянето на помощ не е оправдано. Комисията обаче е на мнение, че за да се преодолеят трудностите, срещани от МСП (малките и средни предприятия) трябва да е възможно предоставянето на помощ за тях, за да се нагодят те към новите стандарти на Общността в продължение на три години след приемането на тези стандарти. Помощта може да бъде от полза и където служи като стимул за постигане на равнища на опазване, по-високи от изискваните в стандартите на Общността. Такъв е случаят, в който една държава-членка реши да приеме стандарти, по-стриктни от съществуващите стандарти на Общността или където стандартите на Общността не съществуват.

21. Не е показано обаче дали помощта наистина действа като стимул в случаите, в които е предназначена само да подпомогне предприятията да се съобразят със съществуващите, или с нови технически стандарти на Общността. Такива стандарти са част от нормалното законодателство, с което предприятията трябва да се съобразяват и не е необходимо да им се отпуска помощ, за да бъдат насърчавани да спазват закона(22).

Конкретният случай на енергийния сектор и намаляването на данъците

22. От приемането на Насоките през 1994 г. до днес енергийният сектор премина през съществени промени, които трябва да се вземат предвид.

23. Някои от държавите-членки приеха, са в процес на приемане или обмислят въвеждането на данъци, които ще се отразят благоприятно върху опазването на околната среда. В някои случаи предприятия от определени категории се освобождават от данъци или данъците им се намаляват, за да им се помогне да се справят с трудните условия на конкуренцията. Комисията е на мнение, че такива

мерки могат да се разглеждат като държавна помощ по смисъла на Член 87 от Договора. Неблагоприятният ефект от такава помощ може да се компенсира чрез положителните резултати от въвеждането на определени данъци. Следователно Комисията е на мнение, че данъчните облекчения са приемливи, ако са необходими, за да гарантират приемането или продължителното прилагане на данъчно облагане на всички продукти, зависят от определени условия и действуват за ограничен период. Ако се изпълнят всички условия, този период може да продължи и 10 години. След това държавите-членки ще имат свободата да нотифицират отново мерките пред Комисията, която би могла да остане на първоначалното си мнение, но ще вземе пред вид положителните резултати в областта за екологията.

24. През последните години държавите-членки взеха мерки и да се насърчи използването на възобновяемите енергийни източници и комбинираното производство на електро- и топлинна енергия, мярка, която се подкрепя от Комисията пред вид огромните предимства за околната среда. Ето защо Комисията застъпва становището, че дори когато представляват държавна помощ, мерките за насърчаването на възобновяемите енергийни източници и комбинираното производство на електро- и топлоенергия при определени условия са приемливи. Трябва обаче да се гарантира, че подобна помощ не нарушава нито едно друго условие от Договора, или от вторичното законодателство.

Г. ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ ЗА ПОМОЩТА ЗА ОКОЛНА СРЕДА

25. Данните от осмия преглед на държавните помощи в ЕС за производствените и някои други отрасли (23) показват, че между 1996 и 1998 г. помощта за околна среда е съставлявала средно само 1.85% от общата помощ, предоставена в производствения сектор и на другите обслужващи сектори.

26. През периода 1994-1999 г екологичната помощ е била давана предимно под формата на субсидии. Пропорционално взето, другите форми на помощ (нисколихвени заеми, държавни гаранции и пр.) са били използвани малко.

27. Що се отнася до секторите, получаващи помощ, през периода 1998-1999 г. се е увеличила помощта за мерките в енергийния отрасъл, било като насърчение за енергоспестяването, било за да се насърчи използването на нови или възобновяеми енергийни източници, особено под формата на екоданъци.

Д. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ ЗА ПОМОЩ ЗА ОКОЛНА СРЕДА

Д.1 Помощ за инвестиции

Д.1.1. Временна инвестиционна помощ, за да се подпомогнат МСП да се нагодят към новите стандарти на Общността.

28. В подкрепа на усилията на МСП да се нагодят към новите стандарти, в продължение на три години след приемането на новите задължителни стандарти на Общността, може да се разреши инвестиционна помощ максимум до 15% бруто от приемливите разходи.

Д.1.2 Общи условия за разрешаване на инвестиционна помощ на предприятия, подобряващи дейността си въз основа на стандартите на Общността.

29. Инвестиционната помощ, която дава възможност на предприятията да подобрят дейността си, прилагайки стандартите на Общността, може да възлиза на не повече от 30% бруто от приемливите разходи, определени в точка 37. Тези условия важат също за помощта за предприятия, които правят инвестиции в даден сектор при положение, че там липсват задължителни стандарти на Общността, или са задължени при инвестиране да спазват националните стандарти, по-стриктни от приложимите стандарти на Общността.

Д.1.3 Инвестиции в енергетиката

30. Инвестициите в икономия на енергия, както са определени в точка 6, се смятат за равностойни на инвестициите за насърчаване на опазването на околната среда. Такива инвестиции играят важна роля в икономическия подход към целите на Общността в екологията (24). Ето защо при инвестиционната помощ те са приемливи с базисен размер 40% от приемливите разходи.

31. Под тези насоки могат да попаднат и инвестициите в комбинираното производство на електро- и топлоенергия, ако се докаже, че мерките са ефикасни, защото допринасят за опазването на околната среда поради високата ефикасност на конверсията (25), намаляват енергийното потребление или гарантират по слабо увреждане на околната среда от производствения процес. Във връзка с това Комисията ще обърне особено внимание на вида първична енергия, използвана в производствения процес. Трябва да се има пред вид и това, че увеличеното потребление на енергия при комбинираното производство на електро- и топлоенергия е екологичен приоритет на Комисията (26). Ето защо такива инвестиции могат да получат с базисен размер 40% от приемливите разходи.

32. Инвестициите за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници се смятат за равностойни на екологичните инвестиции, предприети при липса на задължителни стандарти на Общността. Трябва да се има пред вид, че мерките в подкрепа на възобновяемите енергийни източници са сред екологичните приоритети (27) на Общността и една от дългосрочните цели, които трябва да бъдат насърчавани най-много. Процентът на инвестиционната помощ за тези енергийни форми следователно ще бъде 40% от приемливите разходи.

Комисията застъпва становището, че инсталациите, използващи възобновяеми енергийни източници с цел обслужване на една цяла общност, например остров или жилищен квартал, също трябва да бъдат подкрепени и инвестициите в това отношение са приемливи за бонус от 10 процентни точки към базисния размер 40% от приемливите разходи.

Комисията е на мнение, че при доказана необходимост, държавите-членки ще могат да отпускат инвестиционна помощ в подкрепа на възобновяемата енергия, в размер до 100% от приемливите разходи. Въпросните инсталации няма да имат право на допълнително финансиране.

Д.1.4 Бонуси за предприятия в подпомагани райони

33. В райони, приемливи за национална регионална помощ, предприятията могат да получат помощ за стимулиране на регионалното развитие. За да се насърчат те да инвестират в околната среда, трябва да се осигури възможност там, където е подходящо, да се предоставя допълнителна помощ за всяко екологична инвестиция, направена в съответствие с точка 29 (28).

34. В резултат в районите, приемливи за регионална помощ, максималният процент при помощ за околна среда, приложим към приемливите разходи изброени в точка 37 по-долу, ще се определя по следния начин:

В подпомаганите райони максималният приложим процент помощ ще бъде по-високият от следните две опции:

а) или базисния размер за екологична инвестиционна помощ, тоест 30% бруто (стандартна система), 40% бруто (инвестиции в енергоспестяване, във възобновяеми енергийни източници или в насърчаване на комбинираното производство на електро- и топлоенергия), или 50% бруто (инвестиции във възобновяеми енергийни източници, снабдяващи една цяла общност) плюс 5 процентни точки бруто в районите, попадащи в обхвата на член 87(3)(в) и 10 процентни точки в районите, попадащи в обхвата на член 87(3)(а) (29):

б) или процентът за регионална помощ, плюс 10 процентни точки бруто.

Д.1.5 Бонуси за МСП

35. Там, където инвестициите от типа, споменат в точки 29 и 32 се правят от малки или средни предприятия, може да се разреши увеличение от 10 процентни точки бруто (30). За целите на настоящите насоки, дефиницията на МСП е дадената от съответните текстове на Общността (31).

Горните бонуси за подпомаганите райони и МСП могат да се комбинират, но максималният размер за екологичната помощ не трябва да надхвърля 100% бруто от приемливите разходи. МСП не могат да получават двойна добавка, нито по условията, приложими за регионалната помощ, нито по условията приложими в екологията (32).

Д.1.6 Инвестициите

36. Разглежданите инвестиции са: инвестиции в земя, стриктно необходими, за да се постигнат целите на опазването на околната среда; инвестиции в сгради, заводи и съоръжения необходими, за да се намали или премахне замърсяването и щетите; и инвестиции, предназначени за приспособяване на методите за производство към изискванията за опазване на околната среда.

Разходите по трансфера на технологии чрез придобиването на разрешения за работа или патентовано или непатентовано ноу-хау също могат да се отнесат към тази точка. Всеки от тези нематериални активи обаче трябва да отговаря на следните изисквания:

а) да бъде третиран като амортизируем актив;

- б) да е купен на пазарни условия, от предприятие, в което придобиващият няма право на директен или индиректен контрол;
- в) да бъде включен в активите на предприятието, да остане в предприятието на получателя на помощта и да бъде използван там през период от поне пет години. Това условие не се отнася до случаите, при които нематериалните активи са технически остарели. Ако през тези пет години активът бъде продаден, приходите от продажбата трябва да бъдат извадени от приемливите разходи и цялата или част от размера на помощта да се възстанови в случаите, където това е подходящо.

Д.1.7 Приемливи разходи

37. Приемливите разходи трябва да бъдат ограничени стриктно до допълнителните инвестиционни разходи, необходими, за да се изпълнят екологичните цели.

От това следва, че там където инвестиционните разходи за опазването на околната среда не могат да се определят лесно в общите разходи, Комисията ще вземе пред вид целите и прозрачните методи на изчисление: напр. стойността на технически сравнима инвестиция, която не дава същата степен за екологична защита. Във всички случаи приемливите разходи трябва да се изчисляват нето от ползите, произтичащи от разширяването на капацитета, спестените разходи през първите пет години от живота на инвестицията и допълнителното спомагателно производство през петгодишния период (33).

За възобновяема енергия приемливите инвестиционни разходи обикновено са допълнителните разходи на предприятието, в сравнение с тези в традиционна електроцентраля централа със същия капацитет от гледна точка на ефективното енергопроизводство.

Там, където МСП се приспособяват към нови стандарти на Общността, приемливите разходи включват допълнителните инвестиции, необходими, за да се постигне равнището за екологична защита, изисквано от тези стандарти.

Там, където предприятието се приспособява към националните стандарти, приети поради отсъствието на стандарти на Общността, приемливите разходи се състоят от допълнителните инвестиционни разходи, необходими за да се постигне равнището за екологична защита, изисквано от националните стандарти.

Там, където предприятието се приспособява към национални стандарти, по-стриктни от тези на Общността или доброволно решава да подобри стандартите на Общността, приемливите разходи се състоят от допълнителни инвестиционни разходи, необходими да се постигне равнище за екологична защита, по-високо от равнището, налагано от стандартите на Общността. Инвестиционните разходи, направени за да се постигне равнището на защита, налагано от стандартите на Общността, не подлежат на допълнителна помощ.

Там, където не съществуват стандарти, приемливите разходи са съставени от инвестиционните разходи, нужни за постигане на по-високо равнище за екологична защита от онова, което би(ха) постигнала/и предприятието/та без екологична помощ.

Д.1.8 Рехабилитация на замърсени промишлени площадки.

38. Настоящите Насоки могат (34) да обхванат и усилията на предприятията да възстановят нанесените екологични щети като рехабилитират замърсените промишлени площадки. Въпросните екологични щети могат да са нанесени на качеството на почвата или на повърхностните или подпочвени води(35).

Там, където е известно, лицето, виновно за замърсяването трябва да финансира рехабилитацията в съответствие с принципа “замърсителят плаща” и държавна помощ не се отпуска. Под “лице, виновно за замърсяването” се разбира лице, наказуемо по законите, приложими във всяка държава-членка, без нарушение на задълженията, произтичащи от приетите правила на Общността. Там, където лицето, виновно за замърсяването, не може да се определи или не може да бъде заставено да поеме щетите, помощ се отпуска на лицето, което рехабилитира щетите (36). Помощта за рехабилитация на замърсени промишлени площадки може да бъде в размер до 100% от приемливите разходи, плюс 15% от разходите за дейността. Приемливите разходи са равни на разходите за дейността минус увеличението на цената на земята. Общата сума на помощта не трябва да надвишава същинските разходи на предприятията при никакви обстоятелства.

Д.1.9 Преместване на предприятията

39. Комисията е на мнение, че като правило преместването на предприятията на нови работни площадки не се числи към екологичната защита и поради това не може да бъде финансирано с помощите, предмет на настоящите Насоки. Предоставянето на помощ обаче може да се обоснове с това, че ако е в градски район или в някой от районите, попадащи в обсега на “Природа 2000”, предприятието закономерно предизвиква тежки замърсявания и поради това трябва да му се помогне да се премести в по-подходящ район.

В този случай трябва да са налице кумулативно следните условия:

- а) промяната на местоположението трябва да е продиктувана от съображенията за екологична защита и да е постановена с административно или съдебно решение.
- б) предприятието трябва да се съобразява с най-високите екологични стандарти, приложими на новото място.

Предприятието, което отговаря на тези условия, може да получи инвестиционна помощ по точка 29. Важат и условията на точка 35 относно даването на добавки на МСП.

За да се определи размера на приемливите разходи в случай на предоставяне на помощ за преместване, Комисията ще вземе пред вид печалбата от продажбата или наема на изоставената земя или фабрика, компенсацията, изплатена в случай за отчуждаване и разходите по купуване на земя или по строителството, или за купуване на нова фабрика със същия капацитет, като на изоставената. Може да се вземат пред вид и всички други печалби, свързани с преместването на фабриката, по-специално печалби от подобрения на използваната технология в случаите на прехвърляне, както и счетоводни печалби, свързани с по-доброто използване на

предприятието. Инвестициите, свързани с увеличаване на капацитета, не могат да бъдат взети под внимание при изчисляването на приемливите разходи, даващи право на предоставяне на екологична помощ.

Ако административното или съдебното решение, постановяващо да се промени местоположението, има за резултат преждевременно прекъсване на договор за наемането на земята или постройките, глобите, наложени на предприятието за прекъсването на договора, могат да се вземат пред вид при изчислението на приемливите разходи.

Д.1.10 Общи правила

40. Инвестиционна помощ за надвишаване на стандартите на Общността или за случаи, в които няма стандарти на Общността, не може да се предоставя там, където такива подобрения просто ще приравнят компаниите със стандартите на Общността, които са вече приети, но не са влезли в сила. Предприятието може да получи помощ, за да се съобрази с националните стандарти, които са по-стриктни от тези на Общността или ако стандарти на Общността не съществуват, само ако се съобразява с националните стандарти, спазвайки крайния срок, посочен в съответните национални мерки. Инвестициите, направени след тази дата, не се вземат пред вид(37).

Д.2 Помощ за МСП за консултантски услуги в областта за екологията.

41. Консултантските услуги играят важна роля в подпомагането на МСП по пътя към екологичната защита. Ето защо Комисията е на мнение, че в такъв случай помощ трябва да се отпусне по условията на Разпоредба за ЕО №70/200138(38).

Е.3 Оперативна помощ

Е.3.1 Правила, приложими към всяка оперативна помощ за насърчаване на преработката на отпадъци и енергоспестяване.

42. При двата вида оперативна помощ важат следните правила:

- а) помощ за преработката на отпадъци там, където тази преработка съответствува на йерархическата класификация на принципите за преработка на отпадъци(39);
- б) помощ в сферата на енергоспестяването.

43. Там, където е доказано необходима, помощта трябва да бъде сведена стриктно до компенсиране на допълнителните производствени разходи, чрез сравняване с пазарните цени на съответните продукти или услуги (40). Такава помощ трябва също да бъде временна и, като общо правило, да намалява с времето, така че да се даде стимул цените гъвкаво да отразяват разходите.

44. Комисията е на мнение, че при нормални обстоятелства предприятията трябва да понесат разходите по преработката на отпадъците въз основа на принципа “замърсителят плаща”. Там, където националните стандарти са по-стриктни от

приложимите стандарти на Общността обаче, оперативната помощ може да се окаже необходима. Това се отнася и до случаите на липса на правила на Общността, заради която предприятията временно губят конкурентноспособността си на международно равнище.

45. Предприятията, получаващи оперативна помощ за преработката на промишлени или непромишлени отпадъци, трябва да финансират оказаната услуга пропорционално на обема отпадъци, които произвеждат, и/или разходите по преработката.

46. Оперативната помощ се оказва само в рамките на пет години и помощта да е намаляваща. Интензитетът ѝ може да е до 100% от допълнителните разходи през първата година, но трябва да спадне до нула до края на петата година.

47. В случаите на ненамаляваща помощ, продължителността е до ограничена до пет години, а интензитетът не бива да надвишава 50% от допълнителните разходи.

Д.3.2. Правила, приложими при всяка оперативна помощ под формата на намаляване или освобождаване от данъци.

47. Когато се определя размерът на данъците върху даден вид дейности по опазването на околната среда, държавите-членки могат да решат, че им е нужно да предвидят временно освобождаване от данъци за определени предприятия, главно поради липсата на хармонизация на европейско равнище или поради временните рискове от загуба на конкурентноспособност на международно равнище. Общо взето такова освобождаване представлява оперативна помощ по смисъла на Член 87 от Договора за ЕО. При анализа на тези мерки трябва между другото да се провери дали данъците са резултат от решение на Общността или от автономно решение на държавата-членка.

48. Ако данъкът се налага в резултат на автономно решение на държава-членка, има възможност съответните предприятия да се затруднят в бързата си нагласа към новото данъчно бреме. При такива обстоятелства има оправдание за временно освобождаване от данъци, което да позволи на някои предприятия да се пригледат към новата ситуация.

49. Ако данъкът се налага в резултат от директива на Общността, съществуват два възможни сценария:

а) дадена държава-членка облага с данък дадени продукти при процент по-висок от минималния процент, споменат в директивата на Общността и освобождава от данъци някои предприятия, които като резултат плащат данък с процент, който е по-нисък, но въпреки това поне равен на минималния процент, определен в директивата. Комисията е на мнение, че при тези обстоятелства временното освобождаване от данъци може да бъде оправдано поради това, че ще даде на предприятията възможност да се нагодят към по-високото данъчно облагане и стимул да действуват съобразно изискванията за опазване на околната среда.

б) държава-членка облага дадени продукти с минималния процент, определен в директивата на Общността и освобождава от облагане дадени предприятия, които по този начин се облагат с процент по-нисък от минималния. Ако не е залегнало във въпросната директива, такова освобождаване представлява помощ, несъвместима с Член 87 на Договора. Ако е разрешено от директивата, Комисията може да реши, че е съвместимо с Член 87, доколкото е необходимо и не е в диспропорция на преследваните от Общността цели. Комисията ще се интересува специално дали то е стриктно ограничено по време.

50. В общи линии обсъдените данъчни мерки би трябвало да представляват значителен принос в защитата на околната среда. Трябва да се внимава освобождаването от данъци да не пречи, по естеството си, на изпълнението на общите набелязани цели.

51. Тези данъчно облекчения от данъци може да представлява оперативна помощ, разрешавана при следните условия:

1. Когато, по екологични причини, някоя държава-членка въвежда нов данък за определена дейност, или облага продукти, при които в Общността няма данъчна хармонизация или когато данъкът, предвиден от държавата-членка, надхвърля определения от законодателството на Общността данък. В такива случаи Комисията застъпва становището, че решенията за освобождаване от данъци за десет години без дегресивност са оправдани в два случая:

(а) тези облекчения са условни според заключенията на споразуменията между въпросните държави-членки и предприятията-получатели, при което предприятията или асоциациите на предприятия се задължават да изпълнят целите на опазването на околната среда през периода, за който са освободени от данъци, или когато предприятията сключат доброволни споразумения със същия ефект. Такива споразумения или начинания могат между другото да са свързани с намаляване на енергийното потребление или на емисиите или с някоя друга екологична мярка. По същество, когато се огласяват проектите за помощ, такива споразумения трябва вече да са били обект на преговори от страна на всяка държава-членка и преценени от Комисията. Държавите-членки трябва стриктно да следят изпълнението на задълженията, поети от предприятията или фирмените сдружения. В споразуменията между една държава-членка и съответните предприятия трябва да се посочват и наказателни клаузи, приложими ако задълженията не се изпълняват.

Тези разпоредби се отнасят също и до случаите, в които една държава-членка подчинява намаляването на данъците на условия, които биха дали същия резултат като гореспомнатите споразумения или задължения;

б) няма необходимост от условност при за данъчните облекчения като не зависят непременно от споразумения между съответната държава-членка и предприятията-получатели, ако се изпълнят следните условия:

- там, където се намалява данък на Общността, сумата, фактически платена от предприятията след намалението, трябва да остане по-висока от минимума на

Общността, за да имат предприятията мотив да подобряват екологичната си политика;

- там, където намалението засяга национален данък, наложен поради липса на данък на Общността, предприятията, обект на намалението, трябва независимо от всичко да платят съществена част от националния данък.

2. Условието в точка 51.1 могат да се прилагат и към съществуващите данъци, ако едновременно се спазят следните две условия:

(а) въпросният данък да оказва значително положително въздействие за опазването на околната среда;

(б) изключения за дадени предприятия могат да се направят, когато данъкът е наложен в резултат на съществена промяна в икономическите условия, поставили предприятията в особено трудно положение в условията на конкуренция. В последния случай намалението не трябва да надхвърли увеличението в разходите, дошло от промяната на икономическите условия. В момента, в който разходите престанат да растат, не се прави и данъчно намаление.

3. Държавите-членки могат също да насърчават развитието на процеса за производство на електроенергия от конвенционални енергийни източници като газ, които имат енергийна ефективност много по-висока от придобитата чрез конвенционални производствени процеси. В подобни случаи, като се има пред вид значението на подобни методи за опазване на околната среда и при положение, че използваната първична енергия значително намалява отрицателните ефекти в екологичната защита, Комисията застъпва становището, че пълното освобождаване от данъци може да е оправдано за период от пет години тогава, когато помощта не е намаляваща. Могат да бъдат давани и намаления за десет години, в съответствие с условията посочени в точки 51.1 и 51.2.

52. Там, където съществуващият данък е значително увеличен и където държавата-членка застъпва становището, че някои предприятия имат нужда от намаляване на данъка, по аналогия важат условията за новите данъци, формулирани в точка 51.1

53. Когато намаляването е направено за данък, нехармонизиран на равнище Общност и когато националният данък е по-нисък или равен на минимума на Общността, Комисията е на мнение, че дългосрочното освобождаване от данъци не е оправдано. В случай на освобождаване трябва да са спазени условията, формулирани в точки 45 и 46 и във всеки случай трябва да бъдат обосновани с изрично разрешение за намаление в сравнение с минимума на Общността.

Д.3.3. Правила, приложими за оперативната помощ за възобновяеми енергийни източници

54. Що се отнася до производството на енергия от възобновяеми източници, настоящите Насоки обикновено разрешават оперативна помощ.

55. Комисията е на мнение, че такава помощ е предмет на специална уредба, поради трудностите които тези енергийни източници срещат в конкуренцията с конвенционалните. Трябва да се има пред вид също така, че политиката на Общността е да насърчава разработването на тези енергийни източници, особено с оглед за екологичните нужди. Помощ може да е необходима по-специално, където съществуващите технически процеси не позволяват енергията да се произвежда при разходи на единица енергия, сравними с тези от конвенционалните източници.

56. Оперативната помощ тук може да се обоснове с необходимостта да се компенсира разликата между разходите по енергопроизводство от възобновяеми енергийни източници и пазарната цена на тази енергия. Формата на такава помощ може да варира в зависимост от вида енергия и помощните механизми, приложени от държавата-членка. Нещо повече, когато се проучват отделните случаи, Комисията ще вземе пред вид конкурентноспособността на всеки от употребените видове енергия.

57. Държавите-членки могат да отпускат помощ за възобновяеми енергийни източници, както следва:

Д.3.3.1 Вариант 1

58. В областта на възобновяемата енергия, инвестиционните разходи за единица произведена енергия са особено високи и общо взето съставляват съществена част от фирмените разходи, поради което предприятията не са в състояние да излизат с конкурентни цени на пазарите, на които продават енергия.

59. За да не се подценява тази бариера между пазара и достъпа до него при използването на възобновяеми енергии, държавите-членки могат да отпуснат помощ, за да компенсират разликата между производствените разходи на възобновяемата енергия и пазарната цена на съответния вид енергия. В такъв случай оперативната помощ може да се отпусне само аз амортизация на централата. Всяка енергия произведена след това не е приемлива за помощ. Помощта обаче може да покрие съответна възвращаемост на капитала, ако държавите-членки са в състояние да докажат, че това е абсолютно необходимо пред вид слабата конкурентноспособност на някои възобновяеми енергийни източници.

При определянето на размера на оперативната помощ трябва да се вземе пред вид и инвестиционната помощ, отпусната на въпросното предприятие за нови съоръжения.

Когато нотифицират схемите за помощ пред Комисията, държавите-членки трябва да прецизират характеристиките на помощните механизми и по-специално методите за изчисляване на размера на помощта. Ако Комисията одобри програмата, държавата-членка трябва да приложи тези механизми и изчислителни методи при предоставянето на помощ за предприятия.

60. За разлика от повечето други възобновяеми енергийни източници, биомасата налага сравнително по-ниски инвестиции, но по-високи оперативни разходи. Ето защо Комисията може да допусне оперативната помощ да надхвърли размера на инвестицията в случаите, в които държавите-членки могат да докажат, че общите

разходи на предприятията след износването на съоръженията са все още по-високи от пазарните цени на енергията.

Д.3.3.2 Вариант 2

61. Държавите-членки могат да отпускат помощ за възобновяеми енергийни източници, използвайки пазарни механизми като зелени сертификати или търгове. Тези системи позволяват всички производители, използващи възобновяеми енергийни източници, да се облагодетелствуват непряко от гарантираното търсене на енергопроизводството им, на цена по-висока от пазарната цена на конвенционалната енергия. Цената на тези зелени сертификати не е определена предварително, а зависи от търсенето и предлагането.

62. Там, където представляват държавна помощ, тези системи могат да бъдат разрешени от Комисията, ако държавите-членки докажат, че помощта е важна за гарантирането на жизнеспособността на енергията от възобновяеми източници, не води до обща свръх компенсация за възобновяемите енергии и не пречи на производителите на енергия от възобновяеми източници да бъдат по-конкурентноспособни. С цел да се установи дали тези критерии са изпълнени, Комисията възнамерява да одобри тези системи за предоставяне на помощ за период от десет години, след който ще трябва да се прецени дали мерки за подкрепа трябва да продължават.

Д.3.3.3. Вариант 3

63. Държавите-членки могат да отпуснат оперативна помощ за нови централи, произвеждащи енергия от възобновяеми източници. Тази помощ ще бъде изчислена на основата на спестените външни разходи. Тук влизат екологичните разходи, които обществото ще трябва да поеме, ако същият обем енергия се произведе със производствени съоръжения, опериращи с конвенционални форми на енергия. Те ще бъдат изчислени на основата на разликата между, от една страна, външните разходи, направени и неплатени от производителите на енергия от възобновяеми източници, и от друга страна външните разходи, направени и неплатени от производители на енергия от невъзобновяеми енергийни източници. За да направят тези изчисления, държавите-членки ще трябва да използват изчислителен метод, който е международно признат и е известен на Комисията. Методът ще трябва да предостави между всичко друго и солиден количествен сравнителен анализ на разходите, заедно с оценка за външните разходи на конкурентите енергийни производители, така че да се докаже че помощта наистина компенсира неплатените външни разходи.

Във всеки случай, размерът на помощта така оказана на производителите на енергия от възобновяеми източници, не трябва да надвишава 0.05 евро на киловатчас.

Нещо повече, предприятията трябва да реинвестират във възобновяеми енергийни източници помощта, отпусната на производителите, която надвишава по размер помощта по Вариант 1. Ако се прецени, че тази дейност е приемлива с държавна помощ, Комисията ще го вземе пред вид.

64. Ако Вариант 3 отговаря на общите правила за конкуренцията, Комисията трябва да е сигурна, че помощта не води до изкривяване на конкуренцията в ущърб на общия интерес. С други думи, Комисията трябва да е сигурна, че чрез помощта ще се постигне действително общо увеличение в използването на възобновяеми енергийни източници, за сметка на конвенционалните енергийни източници, а не просто прехвърляне на пазарни дялове между възобновяемите енергийни източници.

Ето защо трябва да се изпълнят следните условия:

- помощта, отпусната по този вариант, трябва да е част от схема, която третира еднакво предприятията, работещи с възобновяеми енергийни източници;
- схемата трябва да гарантира, че помощта се отпуска без дискриминация между предприятията, произвеждащи еднакъв вид енергия от възобновяеми източници;
- схемата трябва да се преразглежда от Комисията всеки пет години.

Д.3.3.4 Вариант 4

65. Държавите-членки могат да отпускат оперативна помощ в съответствие с общите правила, регулиращи такава помощ, в точки 45 и 46.

Д.3.4. Правила, приложими към оперативната помощ за комбинирано производство на електро- и топлоенергия.

66. Комисията е на мнение, че оперативната помощ за комбинирано производство на електро-и топлоенергия може да се обоснове, ако се докаже, че са изпълнени условията, формулирани в точка 31. Такава помощ може да се отпусне на предприятия, които разпределят електро-и топлоенергията сред населението, при което разходите за производство на тази енергия надхвърлят пазарната ѝ цена. При сходни условия, оперативна помощ може да се отпусне в съответствие с правилата, посочени в точки 58 до 65. Решението дали такава помощ е от съществено значение трябва да се базира върху разходите и приходите, произтичащи от производството и продажбата на електро- или топлоенергия.

67. Оперативната помощ може да се отпуска при същите условия, както при промишленото използване на комбинираното производство на електро- и топлоенергия, когато може да се докаже, че производствените разходи на единица енергия, произведена чрез този метод, надхвърлят пазарната цена на единица конвенционална енергия. Производствената цена може да включва нормалната възвращаемост на капитала, но всички печалби на предприятията от топлопроизводство трябва да бъдат приспаднати от производствените разходи.

Е. ПОЛИТИКИ, МЕРКИ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПАРНИКОВИТЕ ГАЗОВЕ

68. Протоколът от Киото, подписан от държавите-членки и от Общността, предвижда страните да ограничат или намалят емисиите на парникови газове между 2008 и 2012 г. За Общността като цяло целта е емисиите на парникови газове да се намалят с 8% от равнището през 1990 г.

69. Държавите-членки и Общността, като страни по протокола, ще трябва да осъществят това намаление на емисиите на парников газ чрез обща и координирана политика и мерки (41), включително икономически инструменти, а и чрез инструментите, формулирани в текста на протокола от Киото, а именно контрол върху международните емисии, съвместно прилагане и механизъм на чисто развитие.

70. При липса на правила на Общността в тази област и при спазване на правото на Комисията на инициатива по предлагането на такива правила, всяка държава-членка трябва да формулира политиката, мерките и инструментите, които иска да приеме, за да изпълни целите набелязани в протокола от Киото.

71. Комисията е на мнение, че някои от мерките, приети от държавите-членки в съответствие с посочените в протокола цели, биха могли да се смятат за държавна помощ, но че е все още твърде рано да се формулират условията за разрешаване на такава помощ.

Ж. ОСНОВАНИЯ ЗА ОСВОБОЖДАВАНЕ ВЪВ ВСИЧКИ ПРОЕКТИ, РАЗГЛЕДАНИ ОТ КОМИСИЯТА

72. В зависимост от ограниченията и условията, формулирани в настоящите Насоки, екологичната помощ ще бъде разрешена от Комисията според на основата на член 87(3)(в) на Договора на Комисията за “помощ за развитието на определен вид икономически дейности или райони, при условие, че тази помощ няма да се отрази неблагоприятно върху условията на търговия в степен противоречаща на общия интерес”.

73. Помощ за осъществяването на съществени проекти от общоевропейски интерес, които представляват екологични приоритети и често ще влияят благоприятно и извън границите на държавите-членки, може да бъде разрешена според условията в Член 87(3)(б) от Договора за ЕО. Трябва обаче да се докаже, е помощта е необходима, за да продължи даденият проект и самият проект трябва да бъде конкретен, добре обоснован и количествено важим и да представлява съществен и недвусмислен принос към общоевропейския интерес. Когато гореспоменатият член се прилага, Комисията може да даде разрешение за помощ много над границите, разрешени в Член 87(3)(в).

З. ПРИПОКРИВАЩА СЕ ПОМОЩ ОТ РАЗЛИЧНИ ИЗТОЧНИЦИ

74. Таваните на помощта, посочени в настоящите Насоки са приложими, независимо от това дали въпросната помощ се отпуска изцяло или частично от държавния ресурс или от ресурсите на Общността. Помощта, разрешена според настоящите Насоки, може да не се комбинира с други форми на държавна помощ по смисъла на Член 87(1) от Договора, или с други форми на финансиране на Общността, ако такава припокриване води до интензивност на помощта по-висока от посочената в настоящите Насоки.

В случай, че помощта се оказва за различни цели и включва еднакви приемливи разходи, се прилага най-благоприятният таван.

И. "ПОДХОДЯЩИ МЕРКИ" ПО СМИСЪЛА НА ЧЛЕН 88 (1) ОТ ДОГОВОРА ЗА ЕО

75. Действувайки по смисъла на Член 88(1) от Договора, Комисията ще предложи на държавите-членки подходящи мерки в съответствие със съществуващите в тях системи за помощ.

76. За да може да прецени обемите на съществената помощ, отпускана по одобрени схеми и да реши дали такава помощ е съвместима с общия пазар, Комисията ще предложи, като подходяща мярка по Член 88(1) на Договор, държавите-членки да я уведомяват предварително за всеки отделен случай на инвестиционна помощ, отпусната по одобрена схема, където приемливите разходи надхвърлят 25 милиона евро и където помощта надхвърля brutния еквивалент, равен на 5 милиона евро. Уведомяването трябва да става чрез форма, образец на която е показан в приложението.

77. Комисията ще предложи също, като подходяща мярка по Член 88(1), държавите-членки да приведат съществуващите си схеми за екологична помощ в съответствие с Насоки преди 1 януари 2002 г.

78. Комисията ще поиска от държавите-членки да потвърдят в срок от един месец от получаването на предложените мерки, споменати в точки 75 и 77, че са съгласни с предложенията. При липса на отговор, Комисията ще приеме, че съответната държава-членка не е съгласна.

79. Комисията иска да подчертае, че като се изключи помощта, класифицирана като *de minimis* по силата на Разпоредбата на Комисията №69/2001(42), настоящите Насоки не засягат задължението, произтичащо за държавите-членки от Член 88(3) на Договора, да нотифицират всички схеми за помощ, всяка промяна в тези схеми и всяка отделна помощ, отпусната на предприятията извън рамката на одобрени схеми.

80. Комисията ще гарантира, че всяко разрешение за бъдещи схеми ще съответствува на настоящите Насоки.

3. ПРИЛОЖЕНИЕ НА НАСОКИТЕ

81. Настоящите насоки ще станат приложими след публикуването им в Официалния вестник на Европейските общности. Валидни са до 31 декември 2007 г. След консултация с държавите-членки, Комисията има право да ги измени преди тази дата въз основа на важно съображение, свързано с политиката на конкуренция или екологичната политика, или за да се съобрази с друга политика на Общността или с международни задължения.

82. Комисията ще приложи настоящите Насоки към всички нотифицирани проекти, във връзка с които от нея се иска да вземе решение след обнародването на Насоките в Официалния вестник, дори в случаи, в които проектите са нотифицирани преди публикуването им.

В случай на не нотифицирана помощ, Комисията ще прилага:

- (а) настоящите Насоки, ако помощта се отпуска след обнародването им в Официалния вестник на Европейските общности;
- (б) действащите насоки, ако помощта се отпуска за всички останали случаи.

И. ИНТЕГРАЦИЯ ЗА ЕКОЛОГИЧНАТА ПОЛИТИКА В НАСОКИТЕ ЗА ДРУГА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

83. Член 6 от Договора посочва, че “Изискванията за екологична защита трябва да бъдат включени в дефиницията и приложението на политиката и дейността на Общността, споменати в Член 3, особено във връзка с насърчаването на устойчивото развитие”. Когато приема или ревизира други насоки на Общността или рамки на държавната помощ, Комисията трябва да определи как тези изисквания най-добре ще се вземат пред вид. Комисията трябва също да реши дали не би било подходящо да изисква от държавите-членки да представят проучвания върху екологичния ефект на помощта при всяко уведомление за проект за съществена помощ, без значение на отрасъла.

(1) OJ C 72, 10.3.1994, стр.3

(2) OJ C 14, 19.1.2000, стр.8

(3) OJ C 184, 1.7.2000, стр.25.

(4) Комисията формулира също така задълженията си по включването за екологичната политика в политиката в другите сектори, в работен документ от 26 май 1999 г., под заглавие “Интеграция за екологичните аспекти навсякъде, където е възможно” и в доклада си пред Европейския съвет в Хелзинки по възможностите за включване за екологичните проблеми и въпросите на устойчивото развитие в политиката на Общността (SEC (1999) 1941 в края).

(5) Препоръка на Съвета от 3 март 1975 г., свързана с действията на обществените власти при разпределянето на разходите в екологичната област (OJ L 194, 25.7.1975, стр.1).

(6) Концепцията за най-добрия съществуващ метод беше внесена в законодателството на Общността чрез Директива 76/464/ЕЕС на Съвета от 4 май 1976 г., по въпросите на замърсяването, причинено от определени опасни вещества, изхвърляни в акваторията на Общността (OJ L 129, 18.5.1976, стр.23) и се появи отново, леко видоизменена, в Директива на Съвета 84/360/ЕЕС от 28 юни 1984 г., по въпроса за борбата срещу замърсяването на въздуха от промишлените предприятия (OJ L 188, 16.7.1984, стр.20). Директивата на Съвета 96/61/ЕЕС от 24 септември 1996 г. свързана с интегрираната политика по предотвратяването на замърсяването и борбата с него (OJ L 257, 10.10.1996, стр.26); “Директивата IPPC” доразвива и потвърждава тази концепция. Директивата обхваща промишлени инсталации с висок потенциал за замърсяване. Директивата се прилага от ноември 1999 г към нови инсталации, или съществуващи инсталации, в които са били внесени съществени промени. Съществуващите инсталации трябва да се пригледят така, че да отговарят на правилата в директивата, до октомври 2007. До тази дата условията на двете гореспоменати директиви, свързани с концепцията за най-добрите възможни методи, продължават да важат. По правило конкретните стандарти - ограничителните стойности в емисиите или поглъщането, основани на

използуването на най-добрите възможни методи, не се определят от Общността, а от съответните национални власти.

(7) Тази дефиниция се съдържа в предложението на Комисията за директива на Парламента и на Съвета, за насърчаване на производството на електричество за вътрешните пазари от възобновяеми източници (ОJ С 311 Е, 31.10.2000, стр.320). Щом Директивата се приеме от Парламента и Съвета, Комисията ще приложи дефиницията от окончателния текст.

(8) Важи наблюдението за бележка № 7 под линия.

(9) Екологични данъци и разходи в единния пазар (СОМ(97) 9 финален, 26.3.1997).

(10) Целта на настоящите Насоки не е да разисква концепцията за държавната помощ, произтичаща от съдържанието на Член 87(1) от Договора за ЕО и от прецедентното право на Съд на ЕО и Съда от първа инстанция.

(11) В границите, очертани от втория параграф на точка 7.

(12) ОJ С 28, 1.2.2000, стр.2

(13) ОJ L 337, 30.12.1999, стр.10

(14) Комисията би искала да посочи, че настоящите Насоки обхващат само екологичната помощ, като не нарушават приложимостта на другите условия, регулиращи държавната помощ, и обект на ограниченията, наложени чрез правилата за комбинираната помощ в долната точка 74.

(15) ОJ С 45.17.2.1996. стр.5

(16) ОJ L 10, 13.1.2001, стр.20

(17) ОJ L 338, 28.12.1996, стр.42

(18) Невъзстановяемите разходи, които предприятията трябва да поемат поради задълженията си, а не са в състояние да направят това в резултат от либерализацията във въпросния сектор.

(19) ОJ L 10, 13.1.2001, стр.30

(20) ОJ С 138, 17.5.1993, стр.1

(21) Екологията в Европа: накъде в бъдеще? Глобалната оценка на програмата на Европейската общност за политиката и действията в областта на околната среда и устойчивото развитие, "Към устойчивост" (СОМ(1999) 543, окончателен вариант от 24.11.1999).

(22) С изключение на МСП, както е показано в точка 20.

(23) СОМ(2000)205 окончателен вариант, 11.4.2000.

(24) План за действие за подобряване на енергийната ефикасност в Европейската общност СОМ(2000)247, окончателен вариант, 26.4.2000)

(25) Под "ефикасност на конверсията" се разбира съотношението между количеството на основната енергия, използвана, за да се произведе вторична форма на енергия и количеството на вторичната произведена енергия. Изчислява се както следва: произведена електроенергия, плюс произведена топлинна енергия/ използваната енергия.

(26) Резолюция на Съвета от 18 декември 1997 г по стратегията на Общността за насърчаване на комбинирано производство на електро-и топлоенергия (ОJ С 4, 8.1.1998, стр.1).

(27) Резолюция на Съвета от 8 юни 1998 по възобновяемите енергийни източници (ОJ С 198,24.6.1998, стр.1).

(28) Тези допълнителни облекчения не важат там, където държавата-членка отпуска инвестиционна помощ в съответствие с третия параграф от точка 32 (помощ до 100% от приемливите разходи).

- (29) Инвестициите в подпомаганите райони могат да получат допълнителна помощ, ако се изпълнят условията в Насоките за регионалната държавна помощ (ОJ С 74,10.3.1998, стр.9).
- (30) Това облекчение не важи за случаите, при които държавата-членка отпуска инвестиционна помощ в съответствие с третия параграф на точка 32 (размер на помощта до 100% от приемливите разходи).
- (31) Препоръка на Комисията 96/280/ЕС от 3 април 1996 г по дефиницията за малки и средни предприятия (ОJ L 107,30.4.1996, стр.4).
- (32) Инвестиции от МСП могат да получават инвестиционна помощ по силата на Регламент на Комисията (ЕС№70/2001 от 12 януари 2001 за прилагането на Членове 87 и 88 от Договора за ЕО за държавна помощ за малки и средни предприятия (ОJ L 10,13.1.2001, стр.33).
- (33) Ако въпросните инвестиции се дават единствено за екологична защита, без никакви други икономически облаги, при определянето на приемливите разходи не се прилага допълнително намаление .
- (34) Комисията би искала да подчертае, че рехабилитационната работа, извършена от обществените власти, не е посочена в Член 87 от Договора. Проблемите на държавната помощ обаче могат да възникнат в случаите, в които след рехабилитацията земята е продадена на цена по-ниска от пазарната.
- (35) Всички разходи, понесени от предприятието в процеса на рехабилитацията на земята, независимо дали могат да бъдат показани като трайни активи в баланса, се смятат за преференциална инвестиция в случай на рехабилитация на замърсени работни площадки.
- (36) Не е задължително лицето, отговорно за извършване на работата, да е лицето, виновно за замърсяването в значението, в което този израз се употребява тука.
- (37) Правилата, очертани в тази точка, не противоречат на точка 28 за помощта за МСП.
- (38) Обяснено под линия в бележка 32.
- (39) Класификацията, дадена в стратегията на Общността за преработка на отпадъците (СОМ(96)399, окончателен вариант от 30.7.1996). В случая Комисията припомня, че преработката на отпадъците е за Общността приоритет, целящ да се намалят рисковете за околната среда. Концепцията за преработка на отпадъците трябва да се разглежда от три ъгъла: повторно използване, преработка и извличане. Отпадъци, които по дефиниция съпътствуват производството, трябва да бъдат преработвани и елиминирани чрез безопасни технологии.
- (40) Концепцията за производствените разходи трябва да се тълкува като нето от всяка помощ, но включваща нормално равнище на печалба.
- (41) За подробности по общата и координирана политика и мерки, виж по-специално “Подготовка за прилагането на Протокола от Киото” (СОМ(1999)230 от 19.5.1999).
- (42) ОJ L 10, 13.1.2001, стр.30

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ОБИКНОВЕНО СЕ ПРЕДОСТАВЯ
ПРИ НОТИФИЦИРАНЕ НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ ЗА ЕКОЛОГИЧНИ ЦЕЛИ ПО
СИЛАТА НА ЧЛЕН 88(3) ОТ ДОГОВОРА

(Схеми, отделни случаи на помощ, отпускани по някоя от одобрените схеми, единични помощни мерки).

Прилага се към общия въпросник в Раздел А от Приложение II към писмото на Комисията до държавите-членки от 2 август 1995 г за уведомяванията, и за стандартните годишни доклади:

1. Цели

Подробно описание на целите на мярката и вида екологична защита, която трябва да се постигне.

2. Описание на мярката

Подробно описание на мярката и получателите

Описание на пълната стойност на инвестициите и на приемливите разходи.

Ако въпросната мярка вече се е прилагала в миналото, какви екологични резултати са били постигнати?

Ако мярката тепърва ще се прилага, какви екологични резултати се очакват и за какъв период?

Ако помощта се предоставя за подобряване на стандартите, кои са приложимите стандарти и по какъв начин мярката позволява да се осъществи обозримо по-високо равнище за екологична защита?

Ако помощта ще се отпуска при липса на задължителни стандарти, моля дайте подробно описание на методите.